



Spolufinancováno Evropskou unií

Etický kodex pracovníků a pracovníc obecně prospěšné společnosti

Osvětová beseda

1. Kdo jsme

Jsme obecně prospěšná společnost zabývající se vzděláváním a poradenstvím. V oblasti vzdělávání spolupracujeme od roku 2012 s desítkami škol a stovkami vyučujících, pro které a ve spolupráci s nimiž pořádáme osvětové kurzy, workshopy a semináře, individuální konzultace, letní školy a tematické výjezdy v České republice i do zahraničí.

K hlavním tématům našich vzdělávacích aktivit, určených především pro děti a teenagery, patří prosazování rovných práv a příležitostí všech lidí, zejména pak genderové rovnosti. Svým klientům z řad institucí a firem nabízíme poradenskou spolupráci při zajišťování a prosazování rovných práv v jejich činnosti, a to uvnitř i navenek jejich organizací včetně příkladů nejlepší praxe v této oblasti. Provádíme genderové audity, audity diversity a nabízíme moderní řešení směřující k férovému, rovnému, a přitom individuálnímu přístupu v oblasti rovných příležitostí.

1.1 Naše mise

Naším posláním je přispívat k naplnění lidských práv na rovné zacházení mezi členy naší společnosti, a tak prosazovat, hájit a realizovat veřejný zájem na rovných příležitostech, podmínkách a možnostech pro každého člověka.

Svou činností přispíváme především k zajištění pomoci a podpory pro zranitelné skupiny osob, především ženy, děti, osoby se specifickými potřebami, či hendikepem, osoby předdůchodového a důchodového věku, odlišného mateřského jazyka či etnicity, odlišné sexuální orientace, zdravotního stavu, víry a náboženského vyznání, světového názoru a politického přesvědčení, osoby ohrožené jejich sociální či ekonomickou situací apod.

Usilujeme tím o to, aby naše společnost nebránila nikomu v jeho rozvoji a růstu a neznevýhodňovala nikoho vzhledem k jeho zranitelnosti.

Východiskem naší mise je respektování a dodržování práv osob na život ve spravedlivém světě, zakotvených ve Všeobecné deklaraci lidských práv Spojených národů, Úmluvě o právech dítěte, Ústavě České republiky, Listině základních práv a svobod, antidiskriminačním zákoně a dalších navazujících normách.

1.2 Naše vize

Naší vizí je být organizací, jež v rámci a kontextu naší mise vykonává úkoly, řeší problémy a plní bílá místa současného vzdělávacího a poradenského systému na poli osvěty i praktické pomoci při prosazování rovných práv.

Pro plnění tohoto cíle vytváříme nové metodiky vzdělávání přispívající k uplatňování rovných práv, posouvající české vzdělávání v oblasti rovných příležitostí směrem k inovativnímu, efektivnímu, modernímu, partnerskému a kvalitnímu systému, odpovídajícímu požadavkům, které na něj nároky současné doby staví.

2. Základní etická pravidla naší činnosti

2.1 Respektování všeobecně přijímaných etických pravidel

2.1.1 Ve své činnosti, plnění naší mise i vize i svém rozhodování, se řídíme všeobecně přijímanými etickými pravidly a normami i etickými principy a zásadami společensky angažovaných odborných a expertních organizací, vyplývajících z povahy a požadavků naší činnosti. K našim hlavním hodnotám patří čestnost, pravdomluvnost, morální integrita, transparentnost jednání, důvěrnost a rovnost ve vztazích mezi lidmi.

2.1.2 Při plnění svých úkolů postupujeme nezávisle, nestranně a kvalitně včetně důrazu na přesnost a správnost poskytovaných informací. Pracujeme profesionálně, odborně a „lege artis“ (v souladu s nejnovějšími odbornými poznatky), a ve své činnosti se opíráme o ověřená fakta a spolehlivé zdroje. Při jakékoli nejasnosti týkající se relevance nebo validity používaných informací tyto informace před jejich použitím ověříme na základě několika nezávislých zdrojů.

2.1.3 Při svých aktivitách vycházíme ze společenských potřeb i z plného respektování zájmů a potřeb našich klientů a klientek včetně dodržování důvěrnosti informací. Vůči svým klientům a klientkám důsledně uplatňujeme povinnost loajality a péče, tedy jednání v jejich nejlepším zájmu.

2.1.4 Ve svém přístupu k těm, jichž se naše činnost dotýká, jsme tolerantní, otevření vůči odlišným názorům i vůči otevřené a férové diskusi a argumentaci. Respektujeme práva osob na vyjádření jejich názorů.

2.2 Zásady etického chování v prosazování rovnosti

2.2.1 Při prosazování principů rovných práv a rovných příležitostí postupujeme nejen profesionálně, ale i citlivě a s taktem. Používáme genderově citlivý jazyk, vyhýbáme se generickému maskulinu a podporujeme viditelnost zranitelných skupin.

2.2.2 Odmítáme konvenční společenské předsudky, stereotypy včetně nejružnějších forem zobecňování a nálepkování. Upozorňujeme na projevy diskriminace, aktivně bráníme situacím, které by k diskriminaci mohly vést a lidsky i s respektem jednáme s těmi, kteří v životě neměli vždy štěstí.

2.3 Zásady etického chování ve vztahu k partnerským a donorským organizacím a v projektech hrazených z veřejných i soukromých prostředků prostřednictvím grantů a dotací

2.3.1 Dary a příspěvky na naši činnost jsou používány na veřejně prospěšnou činnost či rozvoj organizace. O účelu, na který budou jimi poskytnuté prostředky použity, jsou naše partnerské a donorské organizace či osoby vždy plně a transparentně informovány.

2.3.2 Přijímáme pouze dary, které nesnižují naši nezávislost a nestrannost. Vybíráme si proto takové partnerské a donorské organizace, jejichž činnost a cíle souzní s naší misí a vizí a respektují principy rovnosti a rovných příležitostí pro všechny, a důsledně čelíme jakémukoli konfliktu zájmů, tedy situaci, kdy by náš úsudek, naše rozhodnutí, doporučení nebo jednání mohlo být ohroženo našimi osobními rodinnými, přátelskými, finančními nebo sociálními zájmy.

2.3.3 Na našem webu pravidelně zveřejňujeme výroční zprávy o naší činnosti, z nichž je využití získaných prostředků patrné.

2.3.4 V případě veřejných či soukromých prostředků poskytnutých na realizaci projektu na základě projektové žádosti v dotačním či grantovém řízení postupují všichni, kdo se na realizaci projektu podílejí, v souladu s grantovou nebo dotační smlouvou a pravidly daného dotačního či grantového programu.

2.4 Zásady etického chování organizace k zaměstnaným a spolupracujícím a pravidla vzájemných vztahů mezi zaměstnanci a zaměstnankyněmi

2.4.1 Ve vztazích mezi vedením naší organizace a jejími zaměstnanci a zaměstnankyněmi i mezi jejími zaměstnanci a zaměstnankyněmi navzájem praktikujeme to, co obhajujeme.

2.4.2 Organizace respektuje diverzitu svých spolupracovníků a spolupracovnic a naslouchá jejich potřebám. Respektuje názory podřízených a ve vztahu k zaměstnaným uplatňuje rovný a spravedlivý přístup, a to při jejich přijímání, hodnocení, odměňování, vzdělávání i poskytování informací.

2.4.3 Ke svým zaměstnancům a zaměstnankyním přistupujeme partnersky, podílíme se na jejich odborném a profesním rozvoji, jasně jim sdělujeme své požadavky na jejich práci i kritéria jejich hodnocení, poskytujeme jim včasnou zpětnou vazbu, která jim pomáhá při jejich rozvoji, a aktivně vytváříme bezpečné a vstřícné pracovní prostředí. Své zaměstnance a zaměstnankyně pravidelně informujeme o svém vývoji, budoucích plánech a případných změnách.

2.4.4 Vzájemné jednání osob v naší organizaci se řídí respektem k druhým, důrazem na dobré a nekonfliktní vztahy i vzájemně poskytovanou podporou a pomocí. Vznikne-li mezi námi spor, snažíme se jej nejprve vyřešit sami mezi sebou. Pokud se to nedaří, oslovíme nadřízeného či nadřízenou. Spory neřešíme veřejně, vždy se snažíme o dohodu. Pokud pochybíme, jsme ochotni chybu přiznat, a dopustíme-li se této chyby ve vztahu k druhým, omluvíme se.

2.4.5 Známe a respektujeme svoje osobní limity, nakládáme na sebe jen tolik, kolik skutečně zvládneme, v případě potřeby si řekneme o pomoc, nebo pomoc kolegům a kolegyním naopak poskytneme. Své úkoly nepřenášíme na druhé.

2.4.6 V organizaci panuje nulová tolerance k jakýmkoli formám sexuálního obtěžování a diskriminačního a korupčního jednání stejně jako nejružnějším formám šikany včetně emocionálního vydírání, mobbingu či bossingu.

2.4.7 Dodržujeme zásady bezpečnosti práce a dbáme na zdraví své i ostatních, společně vytváříme bezpečné a zdravé pracovní prostředí.

2.5 Zásady etického chování zaměstnanců a zaměstnankyň ve vztahu k organizaci

2.5.1 Morální zásady, které naše organizace respektuje a dodržuje při jednání se svými zaměstnanci a zaměstnankyněmi, očekává i při jednání svých zaměstnanců a zaměstnankyň ve vztahu k organizaci. Naši zaměstnanci a zaměstnankyně a spolupracovníci a spolupracovnice jsou věrní poslání své organizace, a jsou vybíráni tak, aby svou práci byli ochotni a schopni vykonávat v souladu s vizí a misí naší organizace a ve shodě s jejími hodnotami.

2.5.2 Základem etického jednání zaměstnanců a zaměstnankyň vůči naší organizaci je odpovědné plnění pracovních povinností i dalších závazků k organizaci, snaha o vysokou kvalitu práce, loajalita vůči organizaci, vyhýbání se jakémukoli jednání, které by mohlo organizaci poškodit, a dodržování požadavků na jednání, podporujících důvěryhodnost a dobré jméno organizace ve vztahu k jejím partnerským a klientským osobám i organizacím i společenskému prostředí.

2.5.3 Od svých zaměstnanců a zaměstnankyň očekáváme dodržování hodnot a zásad tohoto kodexu, rozvoj znalostí a dovedností odpovídajících rostoucím požadavkům práce, uplatňování zásad týmové spolupráce i zájem o další zdokonalování činnosti organizace.

2.5.4 Organizace očekává, že její pracovníci a pracovnice budou přispívat ke zvyšování kvality její činnosti i svými podněty a připomínkami, týkajícími se jejího zlepšování, tak i otevřeným upozorňováním na případné nedostatky v práci či její organizaci. Za tyto připomínky nejsou zaměstnanci a zaměstnankyně organizace nijak postihováni.

2.5.5 Při zacházení s majetkem organizace dbají zaměstnanci a zaměstnankyně na to, aby jí tento majetek mohl co nejdéle kvalitně sloužit. Řídí se požadavkem ochrany know-how organizace, informace nabyté při práci v organizaci ani majetek organizace nezneužívají ke svému osobnímu prospěchu. Od partnerských a klientských osob i organizací nepřijímají jakékoli formy odměn, zachovávají důvěrnost osobních i klientských informací, odpovědně přistupují k životnímu prostředí a respektují zásady společenské odpovědnosti vůči širšímu sociálnímu prostředí.

2.6 Závaznost etického kodexu

2.6.1 Tento etický kodex je jedním ze základních dokumentů naší organizace, který stanoví principy etického chování všech osob, jež se podílejí na činnosti obecně prospěšné společnosti Osvětová beseda. Jde o dobrovolný morální závazek naší organizace respektovat a dodržovat kodexem stanovená pravidla, doplňující pracovně právní a další předpisy.

2.6.2 Organizace doporučuje všem svým zaměstnancům a zaměstnankyním, aby byli pohotoví, otevření a upřímní při hlášení zjištěných porušení etického kodexu. Zaměstnanci a zaměstnankyně se vyzývají, aby zveřejnili jakékoli, i jen domnělé porušení etického kodexu, kterého byly svědky a svědkyněmi.

2.6.3 V případě podezření na porušení zásad uvedených v tomto etickém kodexu je třeba kontaktovat ředitelku společnosti na e-mailu reditelka@osvetovabeseda.cz. Pro řešení náročnějších etických situací může organizace ustanovit určitou dočasnou nebo trvalou etickou komisi.

2.6.4 Jakákoli nahlášená porušení tohoto kodexu budou prošetřena a v případě potřeby budou přijata příslušná opatření. Důvěrnost bude zachována pro jednotlivce, který porušení odhalí, pokud záležitost nevyvolává závažné právní důsledky.

2.7 Další rozvoj etického kodexu

2.7.1 Při formulaci pravidel tohoto etického kodexu organizace vychází z toho, že etický kodex nedokáže plně pokrýt veškeré eticky exponované situace, případně veškeré situace, které nejsou eticky zcela jednoznačné. V těchto situacích se zaměstnanci a zaměstnankyně řídí základními hodnotami organizace. Mají-li o etické správnosti určitého postupu pochybnosti, zeptají se na něj vedení organizace.

2.7.2 Změny i nové situace, ke kterým dochází v praxi, si vyžadují periodickou revizi kodexu, upravující nové eticky významné situace, především nová etická dilemata. Důležitou roli při jeho revizích a formulaci nových etických pravidel hrají podněty zaměstnanců a zaměstnankyň upozorňující na nové eticky nejasné situace.

2.8 Odvození správného postupu v eticky nejednoznačných situacích

2.8.1 V situacích, které tímto kodexem nejsou jednoznačně upraveny, lze pro nalezení eticky správného postupu použít určitých obecnějších kritérií, kterými by se zaměstnanci a zaměstnankyně měli při hledání eticky správného řešení řídit.

2.8.2 Při používání těchto kritérií, sloužících k nalezení či ověření eticky správného řešení, používají zaměstnanci a zaměstnankyně především tyto otázky:

- ***Je tento postup legální?*** Existují právní předpisy, podle kterých by bylo možno tento postup chápat jako nezákonný?
- ***Je tento postup v rozporu s některým ze základních, obecně přijímaných etických požadavků?*** (čestnost, pravdivost, férovost, odpovědnost, dobrá vůle, morální integrita, respekt, loajalita, povinná péče, transparentnost, společenská odpovědnost)
- ***Může tento postup někoho ze zúčastněných poškodit?***
- ***Může tento krok poškodit pověst naší organizace?***
- ***Je tento postup v rozporu s některou ze základních hodnot naší organizace?***
- ***Je tento postup v souladu s požadavky nejlepší praxe (pravidly „lege artis“)?***
- ***Dostávám se při svém postupu do konfliktu zájmů?***
- ***Je tento postup vůči všem zúčastněným stranám spravedlivý a vyvážený?***

- *Mohl by někdo, koho si vážím, najít na tomto postupu nějaké etické nedostatky?*
- *Jak by vypadalo mé rozhodnutí, kdyby bylo oznámeno ve zprávách nebo na jiném veřejném fóru?*
- *Existuje k tomuto postupu alternativa, která se zdá být eticky vhodnější?*
- *Co mi o tomto řešení říká moje intuice?*
- *Použiji-li tento postup, jak se budu cítit?*

